

CHƯƠNG TRÌNH MÔN HỌC

(Ban hành kèm theo Quyết định số: 38/QĐ-ĐTSH ngày 06 tháng 5 năm 2025 của Giám đốc Trung tâm DT&SHLXCGDB, trường Cao đẳng Lào Cai)

Tên môn học: Đạo đức, văn hóa giao thông và phòng chống tác hại của rượu, bia khi tham gia giao thông; kỹ năng phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ.

Mã môn học: MH 03

Thời gian thực hiện môn học: 20 giờ (Lý thuyết: 16 giờ; Thực hành: 04 giờ)

I. VỊ TRÍ, TÍNH CHẤT CỦA MÔN HỌC:

- Vị trí: Môn học được bố trí trước môn học: thực hành lái xe
- Tính chất: Là môn học bắt buộc.

II. MỤC TIÊU CỦA MÔN HỌC:

1. Về kiến thức:

Trình bày được những kiến thức về những phẩm chất đạo đức cơ bản của người lái xe ô tô; kiến thức về phòng chống tác hại của rượu bia khi tham gia giao thông; kiến thức cơ bản sơ, cấp cứu người bị tai nạn giao thông; kiến thức an toàn trong phòng cháy chữa cháy.

2. Về kỹ năng:

Vận dụng tốt những kiến thức về đạo đức người lái xe và văn hóa giao thông vào thực tế khi lái xe, có kỹ năng cơ bản sơ cấp cứu nạn nhân khi xảy ra tai nạn giao thông; có khả năng ứng phó khi gặp các trường hợp cháy nổ trong quá trình điều khiển vận hành phương tiện.

3. Năng lực tự chủ và trách nhiệm

- Thể hiện được ý thức đạo đức nghề nghiệp.
- Chấp hành tốt các quy định về phòng chống rượu bia khi tham gia giao thông.

III. NỘI DUNG MÔN HỌC:

1. Nội dung tổng quát và phân phối thời gian:

SỐ TT	Tên chương mục	Thời gian (giờ)			
		Tổng số	Lý thuyết	Bài tập, thảo luận, thực hành	Kiểm tra
1	Chương 1. Những vấn đề cơ bản về phẩm chất đạo đức trong giai đoạn hiện nay	2	2	-	-
2	Chương 2. Đạo đức của người lái xe	4	3	1	-
3	Chương 3. Văn hóa giao thông	2	1	1	-
4	Chương 4. Phòng, chống tác hại của rượu, bia khi tham gia giao thông	4	3	1	-
5	Chương 5. Kỹ năng sơ, cấp cứu cơ bản (Nội dung thực hành sơ cấp cứu cơ bản (2h): Học trực tiếp tại trung tâm)	4	2	2	-
6	Chương 6. Kỹ năng phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (Nội dung thực hành phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (2h): Học trực tiếp tại trung tâm)	4	2	2	-
	Tổng cộng (giờ)	20	13	7	-

2. Nội dung chi tiết:

Chương 1: Những vấn đề cơ bản về phẩm chất đạo đức trong giai đoạn hiện nay

Thời gian: 2 giờ

1. Mục tiêu:

- Trình bày được những vấn đề cơ bản về phẩm chất đạo đức và vai trò của đạo đức trong đời sống xã hội trong giai đoạn hiện nay.
- Vận dụng tốt vào thực tế khi lái xe tham gia giao thông
- Thể hiện tốt phẩm chất đạo đức người lái xe ô tô.

2. Nội dung chương:

2.1. Đạo đức và vai trò của đạo đức trong đời sống xã hội.

- 2.1.1. Khái niệm chung về phẩm chất đạo đức.
- 2.1.2. Vai trò của đạo đức trong đời sống xã hội.
- 2.2. Phẩm chất đạo đức trong giai đoạn hiện nay.
- 2.2.1. Quan niệm về nền đạo đức mới ở nước ta hiện nay.
- 2.2.2. Vai trò của đạo đức trong sự phát triển cá nhân, gia đình và xã hội.
- 2.2.3. Những phẩm chất đạo đức cơ bản của mỗi người Việt Nam trong thời đại mới.
- 2.2.4. Truyền thống đạo đức của mỗi người Việt Nam theo tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Chương 2: Đạo đức của người lái xe ô tô

Thời gian: 4 giờ

- 1. Mục tiêu:
 - Trình bày được những kiến thức cơ bản về đạo đức của người lái xe ô tô.
 - Vận dụng tốt những kiến thức cơ bản về đạo đức của người lái xe vào thực tế khi lái xe tham gia giao thông.
 - Thể hiện được phẩm chất đạo đức của người lái xe ô tô
- 2. Nội dung chương:
 - 2.1. Đặc điểm hoạt động lái xe ô tô.
 - 2.1.1. Là loại hình hoạt động đặc thù và vinh hạnh.
 - 2.1.2. Là loại hình hoạt động độc lập, khó khăn và có tính nguy hiểm cao.
 - 2.1.3. Lái xe ô tô là loại hình lao động kỹ thuật nguy hiểm, liên quan đến sinh mạng con người.
 - 2.1.4. Lái xe ô tô là loại hình hoạt động tiềm ẩn nguy cơ xảy ra tai nạn giao thông đường bộ.
 - 2.1.5. Những điểm cơ bản giúp lái xe an toàn.
 - 2.2. Đạo đức của người lái xe ô tô
 - 2.2.1. Khái niệm chung về đạo đức
 - 2.2.2. Đạo đức của người lái xe ô tô

Chương 3: Văn hóa giao thông

Thời gian: 2 giờ

1. Mục tiêu:

- Trình bày những kiến thức cơ bản về văn hóa giao thông.
- Vận dụng tốt những kiến thức cơ bản về văn hóa giao thông vào thực tế.
- Thể hiện được phẩm chất đạo đức và thực hiện nếp sống văn hóa giao thông.

2. Nội dung chương:

2.1. Khái niệm văn hóa giao thông.

2.2. Sự cần thiết xây dựng nếp sống văn hóa giao thông.

2.2.1. Thực tế tham gia giao thông hiện nay.

2.2.2. Sự cần thiết phải xây dựng nếp sống văn hóa giao thông.

2.2.3. Các tình huống ứng xử khi tham gia giao thông.

Chương 4: Phòng, chống tác hại của rượu, bia khi tham gia giao thông

Thời gian: 4 giờ

1. Mục tiêu:

- Trình bày nội dung cơ bản về tác hại của rượu, bia và cách phòng, chống tác hại của rượu, bia khi tham gia giao thông.
- Vận dụng tốt các quy định vào thực tế khi lái xe ô tô tham gia giao thông.
- Thể hiện được phẩm chất đạo đức thực hiện văn hóa giao thông, không rượu bia khi lái xe ô tô tham gia giao thông.

2. Nội dung chương:

2.1. Tác hại của việc sử dụng rượu, bia.

2.1.1. Tác hại của sử dụng rượu, bia đối với sức khỏe.

2.1.2. Tác hại của sử dụng rượu, bia đối với gia đình và xã hội.

2.1.3. Tác hại của sử dụng rượu, bia đối với kinh tế.

2.1.4. Tác hại của sử dụng rượu, bia khi điều khiển phương tiện tham gia giao thông.

2.1.5. Điển hình những vụ tai nạn giao thông liên quan đến người điều khiển phương tiện sử dụng rượu bia.

2.2. Các giải pháp phòng, chống tác hại của rượu bia khi tham gia giao thông.

2.2.1. Xử phạt vi phạm khi lái xe vi phạm quy định nồng độ cồn.

2.2.2. Tăng cường tuần tra kiểm soát để ngăn ngừa lái xe sử dụng rượu bia khi tham gia giao thông.

2.2.3. Hoạt động tuyên truyền phòng, chống tác hại của rượu bia khi tham gia giao thông.

Chương 5. Kỹ năng sơ, cấp cứu cơ bản

Thời gian: 4 giờ

1. Mục tiêu:

- Trình bày được cách xử lý tình huống và phương pháp cấp cứu khi xảy ra tai nạn giao thông đường bộ.
- Thực hiện được các bước sơ cứu ban đầu khi gặp phải tai nạn giao thông đường bộ.
- Thể hiện được phẩm chất đạo đức, thực hiện nếp sống văn hóa giao thông, giúp đỡ người tham gia giao thông khi xảy ra tai nạn giao thông đường bộ.

2. Nội dung chương:

2.1. Thực hành các bước sơ cứu ban đầu.

2.1.1. Thực hiện các bước cần thiết khi gặp phải tai nạn giao thông đường bộ.

2.1.2. Các bước sơ cứu ban đầu.

2.2. Sự giúp đỡ của người lái xe ô tô khi qua nơi xảy ra tai nạn giao thông đường bộ.

Chương 6: Kỹ năng phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ

Thời gian: 4 giờ

1. Mục tiêu:

- Trình bày được những kiến thức cơ bản về an toàn trong phòng cháy chữa cháy.
- Có khả năng ứng phó khi gặp các trường hợp cháy nổ trong quá trình điều khiển vận hành phương tiện.

2. Nội dung chương:

2.1. Khái quát tình hình cháy nổ trong nước và địa bàn trong những năm gần đây. Có các số liệu cụ thể minh chứng. Phân tích các nguyên nhân gây ra cháy nổ và bài học kinh nghiệm từ các vụ cháy lớn.

2.2. Kiến thức về các văn bản quy phạm Pháp luật trong phòng cháy chữa cháy.

2.3. Tính chất cháy nổ và sự nguy hiểm của các cháy cháy nổ thường gặp như xăng, dầu, khí hóa lỏng.

2.4. Các chất thường được sử dụng để chữa cháy.

2.5. Các biện pháp phòng cháy chữa cháy.

2.6. Quy trình chữa cháy tại một vụ cháy, biện pháp, chiến thuật, kỹ thuật chữa cháy.

2.7. Hướng dẫn cách sử dụng, cách kiểm tra, bảo quản các phương tiện phòng cháy chữa cháy đơn giản thường được các doanh nghiệp và cơ sở trang bị.

2.8. Thực hành chữa cháy bằng bình cứu hỏa xách tay.

IV. ĐIỀU KIỆN THỰC HIỆN MÔN HỌC:

1. Phòng học chuyên môn hóa/nhà xưởng:

- Hệ thống đào tạo trực tuyến:

+ Hệ thống máy chủ đảm bảo các điều kiện về phần cứng và đường truyền mạng internet để phần mềm có thể hoạt động thông suốt, nhanh đáp ứng yêu cầu đào tạo từ xa, tự học có hướng dẫn.

+ Phòng máy tính có cài đặt phần mềm ôn tập, thi môn học cấu tạo và sửa chữa thông thường

- Xưởng học thực hành sơ cấp cứu và phòng cháy chữa cháy, cứu nạn cứu hộ.

2. Trang thiết bị máy móc:

- Thiết bị điện tử có khả năng truy cập internet để học trực tuyến (laptop, smartphone, ipad...)

- Máy vi tính, máy chiếu.

- Túi sơ cấp cứu, bình cứu hỏa cầm tay

3. Học liệu, dụng cụ, nguyên vật liệu:

- Phần mềm học trực tuyến LMS, thi trắc nghiệm trên máy tính.

- Tài liệu hướng dẫn, video minh họa, website về đào tạo lái xe...

- Giáo trình Đạo đức, văn hóa giao thông và phòng chống tác hại của rượu, bia khi tham gia giao thông; kỹ năng phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ.

- Tranh (ảnh) về cách sơ cứu người khi xảy ra tai nạn giao thông.

- Bình cứu hỏa xách tay.

4. Các điều kiện khác:

V. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP ĐÁNH GIÁ:

1. Nội dung:

1.1. Kiến thức:

Những phẩm chất đạo đức cơ bản của người lái xe ô tô, phương pháp sơ cứu người bị tai nạn giao thông và phòng chống tác hại của rượu bia khi tham gia giao thông; kiến thức cơ bản về an toàn trong phòng cháy chữa cháy.

1.2. Kỹ năng:

- Ứng xử văn hóa giao thông.
- Sơ cấp cứu nạn nhân khi xảy ra tai nạn giao thông.
- Khả năng ứng phó khi gặp các trường hợp cháy nổ trong quá trình điều khiển vận hành phương tiện.

1.3. Năng lực tự chủ và trách nhiệm

- Chấp hành nghiêm túc các quy định về giờ học.
- Chấp hành tốt các quy định về phòng chống rượu bia khi tham gia giao thông.

2. Phương pháp:

Môn học này có 01 bài kiểm tra kết thúc môn học, được đánh giá qua bài thi trắc nghiệm theo bộ câu hỏi lý thuyết.

VI. HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN MÔN HỌC:

1. Phạm vi áp dụng môn học: Chương trình môn học Đạo đức, văn hóa giao thông và phòng chống tác hại của rượu, bia khi tham gia giao thông; kỹ năng phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ được sử dụng để đào tạo người học lái xe ô tô thi cấp giấy phép lái xe ô tô hạng B, C1 và nâng hạng giấy phép lái xe.

2. Hướng dẫn về phương pháp giảng dạy, học tập môn học:

2.1. Đối với giáo viên:

a) Đối với các nội dung học trực tuyến:

- Trước khi người học bắt đầu vào học trực tuyến, nhà giáo cần hướng dẫn về phương pháp, cách thức học tập trực tuyến đối với các nội dung của môn học. Có thể tập trung cả lớp để hướng dẫn bằng hình thức trực tuyến (qua zoom, google meet,...) hoặc trực tiếp trên lớp.

- Thường xuyên theo dõi kết quả học tập của học viên trên hệ thống, nắm bắt những ý kiến trao đổi của người học, giải đáp và hỗ trợ người học giải quyết vấn đề về nội dung môn học trên hệ thống học tập trực tuyến khi có phản hồi của người học;

- Có thể áp dụng đa dạng hóa các phương pháp dạy học: dạy học trực tuyến qua các nền tảng học tập trực tuyến (zoom, google meet...); đào tạo từ xa, tự học có hướng dẫn hoặc kết hợp các hình thức trên.

- Theo dõi và đôn đốc người học đảm bảo tiến độ học tập theo kế hoạch đào tạo.

b) Đối với các nội dung học trực tiếp tại trung tâm:

Nhà giáo trước khi giảng dạy cần phải căn cứ vào chương trình chi tiết và điều kiện thực tế tại Trung tâm để chuẩn bị đầy đủ cơ sở vật chất, trang thiết bị thực hành phù hợp, đảm bảo chất lượng dạy và học. Chú trọng thao tác mẫu, hướng dẫn kỹ năng cho người học. Có thể sử dụng các trang thiết bị và hình ảnh để minh họa trực quan trong giờ học thực hành.

2.2. Đối với người học:

a) Đối với các nội dung học trực tuyến:

- Nắm vững phương pháp, cách thức học tập trực tuyến đối với các nội dung của môn học trước khi vào học trực tuyến;

- Đăng nhập và nghiên cứu bài giảng điện tử, tài liệu học tập trên hệ thống, trả lời các câu hỏi, bài tập (nếu có) của từng bài học, hoàn thành lần lượt từng bài học để đảm bảo tính logic về nhận thức. Tham gia đủ thời gian học tập theo quy định và thực hiện đúng tiến độ học tập theo kế hoạch đào tạo;

- Nêu các vấn đề chưa rõ, chưa hiểu về nội dung của bài học, môn học cần nhà giáo giảng dạy hỗ trợ giải quyết trên hệ thống đào tạo trực tuyến; tích cực thảo luận trong tổ, nhóm lớp về các nội dung của bài học, môn học

b) Đối với các nội dung học trực tiếp tại trung tâm:

- Rèn luyện kỹ năng nhận biết và thực hành cấp cứu khi xảy ra tai nạn giao thông.

- Rèn luyện kỹ năng sử dụng bình cứu hỏa xách tay.

3. Những trọng tâm cần chú ý:

- Đạo đức nghề nghiệp của người lái xe ô tô

- Tác hại của rượu, bia và cách phòng, chống tác hại của rượu, bia khi tham gia giao thông.

- Các tình huống ứng xử thi tham gia giao thông, kỹ năng thực hành các bước sơ cứu khi xảy ra tai nạn giao thông.

- Kiến thức, kinh nghiệm, kỹ năng cơ bản về an toàn trong phòng cháy chữa cháy, cứu nạn cứu hộ

4. Tài liệu tham khảo: